

POMURSKI VEŠTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto VII. — Štev. 58.

Murska Soobta, 22. septembra 1955.

Cena din 10.—

PRED TEDNOM MATERE IN OTROKA

Družba in vsak posameznik naj skrbi za mladi rod

Za dostojno praznovanje se bodo morale zavzeti tudi organizacije SZDL. — Vsak šolski okoliš naj ima Društvo prijateljev mladine. — Vzgoja staršev. — Večjo skrb mladini, ki je zapustila šolo.

Zdrav in dobro vzgojen rod — bogastvo naše družbe, te resnice se moramo zavedati prav vsi, posebno še sedaj, ko bomo od 2. do 9. oktobra praznovali Teden matere in otroka in ko bomo 3. oktobra z našimi mislimi pri mladih zemljanih vsega sveta. Tega dne bomo namreč povsod slavili mednarodni praznik otroka.

Naš pogled naj bo uperjen tja, kjer živijo in se vzgajajo naši mali in mladi državljani, tudi v celice družbe — družine, v katerih še vedno ni vse tako, kot si želimo. Čeprav si vztrajno prizadevamo, da bi si ustvarili tako življenje in tak družbeni red, v katerem bo naša mladina našla dostojno mesto in veljavo, pa smo še vedno priče škodljivim pojavom, ki so resna ovira na naši poti, začrtani na področju zaščite otrok in mladine. Izkoriščanje in slabo ravnanje z vajenci in pastirčki, zahajanje mladih ljudi v gostilne in slabo družbo, obiskovanje neprimernih kino-predstav, pijančevanje, prepripi, pretepi in slaba prehrana v družinah, zanemarjanje vzgoje otrok, slabe stanovanjske razmere itd. — vse to so krivice, ki jih več ali manj občuti tudi mladi rod v Pomurju. Največkrat sta po-

drugih potrebščin, kar bo znatno pripomoglo k temu, da bodo mali žledčki kar najbolj poceni prišli do izdatne in vitaminsko bogate hrane. Gospodinje naj bi se bolj oprijele vkuhanja in vlaganja sadja in zelenjave. Treba bo prirediti še več tečajev te vrste, pogovarjajo pa se

diših v Pomurju predvajali vzgojne filme. Otroci bodo tega dne tudi pogosteni.

Skrb za mladino — tudi naloga občinskih ljudskih odborov, pod tem geslom bomo letos dočakali Teden matere in otroka, ki naj bo preizkušnja za slehernega izmed nas, koliko se čutimo dolžne do mladega rodu, predvsem pa še naših podjetij, zadrug in ustanov, ki naj tudi z denarnimi sredstvi podprejo skupna hotenja v dobro naše mladine.

Mar ob pogledu na pesele obraze malčkov se moremo oklepovati, kadar je treba nekaj primakniti za njih?

tudi že o središču, v katerem bi zaposlili strokovnjake za napredek gospodinjstva. Vloženo sadje in druge dobrine bi potem pošiljali šolskim kuhinjam. V M. Soboti nameravajo odpreti mlečno restavracijo. V pokrajini imamo tudi premalo vrticov in domov igre in dela. V nekaterih bolj oddaljenih krajih bo treba pregledati otroke, kajti le tako bo mogoče pravočasno ugotoviti začetke obolenj. Vestni redniki, ki preživljajo in vzgajajo otroke brez staršev in socialno ogrožene, naj bodo v Teden matere in otroka deležni našega in družbenega priznanja. Stremeti moramo tudi za tem, da se bodo v gostilnah in kinematografih držali odlokov o prepovedi ročenja alkoholnih pijač mladini izpod 18 let starosti in obiskovanja neprimernih filmov. Povsod moramo zahtevati točno izvajanje teh zakonskih predpisov.

3. oktobra — na mednarodni Dan otroka — naj bi v vseh šolskih sre-

Pri občinskih ljudskih odborih bodo odsilod posebni skladi za zaščito matere in otroka. Zato naj ne bo nikomur žal, če bo segel v žep in odrihl kakšen dinar v ta namen. Saj se nam bodo vložena sredstva izdatno obrestovala z dobro vzgojenimi in poštenimi državljani, z ljudmi, s katerimi bomo lahko živeli v občestvu. S. K.

Prleški študentje pri Vidmu

Pri Vidmu, v novem političnem in kulturnem središču, je v nedeljo, 4. septembra popoldne gostovala dramska skupina Prleškega študentskega kluba (PKS) s Torkarjevo igro »Pisana žoga«. Prleški študentje potemtakem ne spijo, marveč delajo in širijo prosveto med naše kmečke ljudi.

Dejanje Torkarjeve igre »Pisana žoga« se dogaja v začetku druge svetovne vojne. Snov je vzeta iz slavnih preteklih dni, ko

Čez 1.100 mladincev bo zborovalo

V ljutomerskem okraju so mladinci predvojaške vzgoje letos že opravili svojo 14-dnevno dolžnost, medtem ko so vrstniki v Prekmurju vadili spomladni samo sedem dni; zato jih čakajo sedemdnevna jesenska zborovanja, ki bodo v času od 26. septembra do 11. oktobra na vseh bivših sedežih občin. Pomanjkanje denarnih sredstev jim namreč ne dovoljuje, da bi tudi letos organizirali taborjenja s hrano in prenočiščem v večjih središčih.

Res je sicer, da so večja taborjenja po učnih rezultatih in disciplini mnogo bolj uspešna, vendar pa pričakujejo, da bodo tudi zborovanja v manjših središčih prinesla zaželen uspeh. To sklepajo po razpoloženju mladincev, ki so se že spomladini dobro izkazali, kakor tudi po večji sposobnosti in pripravljenosti njihovih voditeljev in predavateljev — rezervnih oficirjev. Slednji se bodo srečali v M. Soboti od 19. do 24. t. m. in se pripravili na odgovorno poslanstvo med bodočimi vojaki naše Armade.

Letos bodo združili obvezno s koristnim; mladince ne bodo samo praktično usposabljali in jim posredovali potrebne teoretično znanje za obvladanje vojaških veščin, marveč jim bodo tudi predavali o bistvenih problemih v naši notranji in zunanji politiki ter gospodarstvu. V vsakem središču bodo priredili po dvoje takih predavanj. Občinski komite LMS v M. Soboti bo priredil zanje celo 5 predavanj, mladinci si bodo lahko ogledali kinopredstave in se pome-

se je naše ljudstvo uprlo Hitlerjevemu nasilju in zatiranju, iz dni, ko so se naši narodi začeli boriti za osamosvojitve — za svobodo. Dejanje se začne pred izbruhom vojne, konča pa med njo.

Maturantje se pripravljajo na veliko operacijo — maturo. Sandi se »guli« slovensko slovnico, medtem ko je Franc ves iz sebe; bil je že na vrsti pri maturi in je — padel. O. ti matura! Cele počitnice mu bodo šle po vodi, kajti treba se bo pripraviti na maturo v jeseni. Brez vseh skrbi pa je Sonova ali Sandijeva ljubica Gaša, ki oba tolaži. Nenadoma ves svet preseneti vest o Hitlerjevem napadu na Poljsko. Vojna je tu. Franc in Sandi bosta morala v vojsko ali pa v taborišče. In glej čudo! Ne samo onadva, tudi Gaša je morala v taborišče. Gaša, mlado in zaljubljeno dekle, vsa hrepeni po Sandiju. A kaj ji pomaga; Sandi in Franc sta v drugem taborišču. Za Gašino in Sandijevo ljubezen izve Gašino stražar, ki pa ravno tako hrepeni po njej. Nekega dne se mu ponudi priložnost. Gaši obljubi posredovanje za izpustitev Sandija, če se mu bo vdala. Gaša nerada privoli, a to le stori, ker zelo težko čaka na Sandija. Pri tem pa je skovala načrt. Ko sta šla v park, ustrelj stražnika in zbeži. Stražnik ji je poprej res izposloval izpustitev Sandija.

Toda: kaj pomaga to njemu! V taborišču sipri Vidmu.

Vse pa tudi kaže, da so novi občinski ljudski odbori začeli posvečati mnogo več pozornosti zborovanjem obveznikov predvojaške vzgoje. Njihova pripravljenost naj bi se v bodoče manifestirala v konkretni pomoči predavateljem in mladincem. S takim poslanstvom pa se večina njihovih predhodnikov ni mogla pohvaliti. S. K.

Pozdrav naših fantov iz JLA

Svoje domače, sorodnike, prijatelje in prijateljice kakor tudi bralce Pomurskega vestnika pozdravljajo naši fantje iz Jugoslovanske ljudske armade: Vendel Kozar iz Čepincev, Josip Miler iz Gerlinec, Josip Nemeč iz Pertoče, Mirko Ritlop iz Crensovec, Martin Nemeč iz Filovce in Ivan Oražem iz Budincev.

Prvi kmečki dan v Radgoni

Uspela manifestacija kmečkega življa ob meji

Prejšnjo nedeljo je priredilo Vinogradniško gospodarstvo Radgona skupaj s kmetijskimi zadrugami prvi kmečki dan. Na prireditvi so sodelovali: Kmetijsko gospodarstvo Crcni, Vinogradniško gospodarstvo Kapela, kmetijske zadruge iz radgonskega okoliša in ostalo kmečko prebivalstvo iz Radgone in okolice.

V času, ko se poslavljamo od poznega poletja in stopamo v darežljivo jesen, so organizatorji s to prireditvijo hoteli prikazati uspehe kmečkega dela čez leto, kar jim je tudi uspelo. Za Radgono in bližnjo okolico je bila nedeljska prireditev prijetno presenečenje. Brez bučne reklame je prisostvovalo na tej manifestaciji socialističnega sektorja in ostalega kmečkega prebivalstva blizu 2.000 ljudi.

Dan je bil kakor nalašč za to naroden. Pred deveto uro, ko je bil napovedan spoved, so se stekali na zbirališče v Radgono pešci, kolesarji in s kmečkimi parolami okrašeni vprežni vozovi in traktorji. Vsi so bili nestrpni, dokler niso kmalu po 9. uri krenili mimo obmejnega mostu po Spodnjem Grisu do občinskega poslopja in prireditvenega prostora na Tratah. Na čelu sprevoda je oblastno korakal biritč fevdalnega veleposestnika, sledila je konjenica kmečkih fantov, potem so se razvrstili okrašeni kolesarji, za njimi pa številni kmečki vozovi. Lep in zanimiv je bil pogled na skrbno okrašene vozove s kmečkimi ljudmi, ki so prikazovali trgatve, žetev, mlaveč, kmečki večer v hiši, svatbo s prleško godbo itd.

Vso to pisano množico kmečkega življa, pomešano z meščani, ki se je zbrala na Tratah, je pozdravil iniciator in organizator prireditve direktor Vinogradniškega gospodarstva tov. Edvard Kralj. Omenil je, da je današnja prireditev manifestacija kmetijskih delavcev, zadrugnikov in

dobrih kmetov sploh, ki igrajo veliko vlogo pri graditvi socializma na podeželju. »To je naš prvi praznik, ki ga bomo odslej praznovali vsako leto na isti dan, ko bomo dajali obračun svojega dela, ko bomo prikazali tudi napredek naše mehanizacije,« je dejal direktor pred zbrano množico. Za njim je spregovoril še novi predsednik Občinskega ljudskega odbora tov. Branko Zadavec. Čestital je prirediteljem k njihovemu prazniku in med drugim dejal: »Ze današnja manifestacija je prikazala lepe uspehe kmetijstva v radgonski občini. V bodoče pa pričakujemo še večji napredek.

Zatem se je pričela tekma koscev in grabljic. Sodelovalo je 35 koscev in 24 grabljic. Množica ljudi je bila navzoča, ko so se zabliskale kose v žarkih toplega jesenskega sonca. »Kdo bo le zmagal?« je zavrsalo v množici. Prvi je prispel na cilj Jože Omahen iz sektorja Crcni, drugi Aleksander Lukovnjak in tretji Ludvik Nemeč, oba iz radgonskega okoliša. S tekmami koscev in grabljic je bil dopoldanski spored zaključen.

Popoldne je bila tekma v hitrosti hoji volov s težkim vozom, dalje hitrostna hoja težkih kmečkih konj s težkim vozom na progi 1 km, tekma kmečkih konj, vpreženih v zapravljiček, galopska tekma težkih konj in hitrostna hoja koscev in grabljic. Popoldne so stopili v akcijo tudi traktoristi, s čimer je bila poudarjena prednost mehanizacije pred ročnim delom. Nato so nastopile še folklorne skupine in pevski zbor z Janževega vrha.

Sindikalna podružnica Vinogradniškega gospodarstva v Radgoni je s svojim prvim kmečkim praznikom dostojno prikazala važen delež kmečkih rok v našem gospodarstvu. I. Kovič

NAŠIM BRALCEM!

Zaradi tega, ker nam Grafični nabavni zavod Slovenije ni pravočasno poslal papirja, je ta številka našega lista malo zakasnila. Cenjene bralce in naročnike naprošamo, da z razumevanjem sprejmejo to na znanje, kajti kričda ni na naši strani.

Uredništvo

sredi zaostalost in malomarnost staršev, ki ne skrbijo dovolj za svojo deco — tako v duševnem kot telesnem pogledu — in prepuščajo vzgojo samo šolam in prosvetnim ustanovam. Imamo pa tudi starše, ki se krčevito oprijemljejo starih navad in vzgojnih metod, pri tem pa so gluhi za vse novo in napredno, česar naj bi bil deležen tudi njihov naraščaj. Svojih otrok nočejo pošiljati v društva, organizacije in vzgojne ustanove, čeprav bi to njim samo koristilo.

V Teden matere in otroka bo zagledelj potrebno osredotočiti naša prizadevanja k vzgoji družine in staršev, kajti samo takrat, če bodo oni dobro vzgojeni, lahko pričakujemo, da tudi njihovi otroci ne bodo v sramoto naši družbi. Marsikaj se bo dalo doseči z dobro pripravljenimi predavanji in pritegnitvijo staršev v Društva prijateljev mladine, v svete zaščito otrok pri ljudskih odborih, v starešinske svete pionirskih odredov, šolske svete in podobne organizacije, ki se ukvarjajo z vzgojnimi problemi. Društva prijateljev mladine bo treba ustanoviti v vseh šolskih okoliših. Teden matere in otroka naj bi prinesel nove pobude za ta društva in svete za zaščito matere in otroka, ki jih bo treba izvoliti pri vseh ljudskih odborih. V svetih naj bi bilo čim več žen in mater, ki bodo lahko s svojim vplivom največ pripomogle k temu, da bo človeško sočutje do otroka vrlina vedno večjega kroga naših ljudi. V tem pogledu so potrebni skupni napor in sodelovanje vseh organizacij in društev, katerim je vzgoja mladine temeljna dolžnost in skrb. Tudi šolske kuhinje so potrebne darežljivih rok. Spričo dobre letine se bo dalo zbrati zanje precej sadja, krompirja, zelenjave in

Srečanje z ljudmi

v novih občinah na desnem bregu Mure

Skromni trije tedni so minili, odkar so začele naše nove občine. In v teh vrsticah naj bodo zabeleženi njihovi otroški dnevi, sicer zaenkrat samo oni, ki ležijo na desnem bregu Mure.

Na pot sem se podal tako: sedel sem v avtomobil in se odpeljal s tovariši, ki so imeli enako pot, a druge opravke. Najprej sem se ustavil v Ljutomeru. Počakal sem v predstavi, a vse skupaj se je že nekam dolgo vlekle in zato sem enkrat kar »vdril« k predsedniku, ker sem se bal, da bom moral peš mahati proti Vidmu ali domov. No, še sem moral obsedeti.

Ko sem se predstavil, me je tov. Pušenjak tako pogledal, kot bi hotel reči: »Aha, vi ste tisti, sedaj vas pa...«, a takoj nato je malce nejevoljno vprašal: »Zakaj pa ni nihče od vas prišel včeraj na sejo Sveta za gospodarstvo?«. Toda kaj, ko nam pa o tem ni nihče sporočil, naši nosovi pa tudi niso tako veliki, da bi vse izgovorili, sestankov pa je toliko... Toda takrat ni bilo dovolj časa za razgovor in je objubil, da bo na moja vprašanja odgovoril pisмено, kar je tudi storil (sicer po večkratnih nadlegovanjih), a sedaj pa le kar preberite, kaj pravi tovariš

logov, ne javljajo v dejanski višini. Velike površine travnikov bi lahko tudi preorali, kar bi zelo povečalo donosnost v kmetijstvu, ki mu povzročata s poplavami ogromno škodo tudi divja Mura in Ščavnica.

Trgovina je slabo urejena, gostilne pa povzročajo preveliko pijačevanje, ki je izvor mnogih družinskih nesreč. Gostinski kader bi pač moral uvideti, da ni namen gostinstva s pijačevanjem zmanjševati življenjski položaj delavcev, kmetov in nameščencev, temveč da morajo gostinski obratniki služiti za delovne ljudi le kot okrepčevalnice.

Zelo težke so pri nas razmere v zdravstvu in to zaradi pomanjkanja prostorov in tudi strokovnega kadra. Tudi šolstvo se bori z izredno velikimi težavami zaradi pomanjkanja učilnic. Prav posebno težavno je stanje v Križevcih.

Občina Ljutomer pa ima brez dvoma vse pogoje za gospodarski razvoj. Da ho pa ta mogoče, bo potrebno vlagati veliko sredstev za obnovo našega gospodarstva in to socialističnega, združnega in privatnega sektorja.

Rado Pušenjak, predsednik občine Ljutomer:

Prihranjena sredstva naj služijo za razvoj gospodarstva

Ljutomerska občina je pričela s prvim septembrom t. l. z rednim poslovanjem. Do današnjega dne so imeli prve seje že tudi sveti ter nekatere komisije. Pri članih svetov se opaža veliko zanimanje, tako da obstojajo možnosti za dobro delovanje.

Največje težave bo imel nedvomno Gospodarski svet, ker smatram, da bo glavna naloga novih občin zboljšati gospodarsko stanje ter se boriti za gospodarski razvoj, ki je pogoj za boljše življenje državljanov.

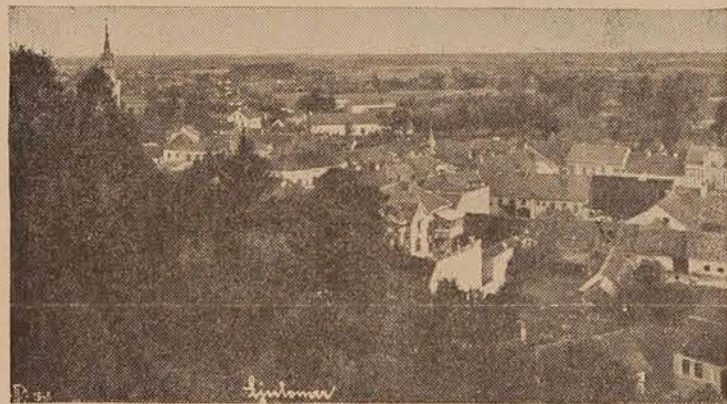
Smatram za prvenstveno važno, da se uvaja na občini in v vseh njenih organih skrajno varčevanje in to brezpogojno v vseh naših podjetjih, ki v pretežni meri še ne varčujejo dovolj. Kolektivni podjetji bi ne smeli videti samo današnjega in jutrišnjega dne, temveč bi morali misliti predvsem na bodočnost v tem smislu, da bi skrbeli s primernim varčevanjem in vlaganjem prostih in najetih sredstev za svojo obnovo, ki je v največjih primerih edino jamstvo za njihov obstoj. Res je, da imamo nekaj podjetij in to vinogradniških posestev in industrijskih podjetij, kjer vlada perspektivnost dela, saj vlagajo vsa sredstva za obnovo, mehanizacijo in modernizacijo, toda pri mnogih podjetjih se kolektivni potrebe ne čutijo.

Na našem območju bo potrebno skrbeti predvsem za to, da imajo ljudje čim več možnosti za zaposlitev. Da bo to mogoče, je nujno razširiti podjetja, ki so se pokazala sposobna in življenjsko potrebna. Gre predvsem za podjetje »Zica«, ki se lahko poveča za več sto delavcev, za kar bi bilo potrebno seveda zgraditi primerne prostore. Veliko možnosti za razvoj imajo tudi naše opekarne. Obrt v naši občini je na zelo nizki stopnji in bo treba predvsem razvijati predelovalno obrt, ki pa ima bodočnost le v socialističnem sektorju. Imamo na primer nekaj odličnih pečarjev in strokovnjakov za keramične izdelke in jim bo treba nuditi pomoč za razvoj te dejavnosti. V Ljutomeru bi morali bolj po-

speševati tudi obrt za izdelovanje cementnih cevi, nadalje sodarstvo, pleskarstvo itd. Konfekcija se zelo lepo razvija in njeni izdelki so priznani kot visoko kvalitetni.

Agrotehnika je zgradila v Ljutomeru prostorne delavnice, ki pa še niso dovolj izkoriščane in bo zato potrebno to podjetje usposobiti. Tovarna usnja proizvaja kljub veliki zastarelosti strojev kvalitetno blago, ima pa tudi strokovni kader ter pogoje za nadaljnji razvoj.

Na našem območju so sledeča vinogradniška posestva: Jeruzalem, Zelene dveri, Presika in Podgradje. Ta posestva sicer vlagajo veliko lastnih sredstev za obnovo vinogradov, vendar bi pa lahko z večjim varčevanjem dosegla še lepše uspele. Velike težave ima posestvo Muropolje na Moti, ki ima na nad 300 raznih in močno oddaljenih mestih 900 parcel, nima pa niti najnujnejših hidrov in potrebne živine.

Privatni kmetje še premalo skrbijo za gospodarske investicije na svojih posestvih, ki bi bile pogoj za povečanje donosnosti kmetijstva. Napredni posestniki, ki skrbijo za gospodarski razvoj, beležijo velike lektonske donose. Na žalost pa teh, in to iz popolnoma neopravičenih raz-

Vladimir Kreft, predsednik občine Videm:

Na informativnem sestanku občinskih svetov polnoštevilna udeležba

V prijaznem Vidmu se nismo tako znašli in smo jo nekajkrat napočno mahali, preden smo staknili občinske urade. Saj pa ni nič čudnega, ko pa je v središču kraja kar lep kup večjih zgradb, ki človeka kaj hitro zmotijo. Ko smo le zvedeli, kje je občina, smo kar nekam negotovo obstali pred poslojcem. Tu notri? Prej bi mislil, da je kaka vila ali kaj podobnega. Končno pa smo le vstopili v predsednikovo pisarno.

Prijazna pomurska vasica, obrobljena s prostornimi vinogradi in znana izza zadnje vojne kot središče upora proti okupatorju v radenskem okolišju — Kapela je po osvoboditvi zelo napredovala. V njej je sedež Vinogradniškega gospodarstva. Po vojni so prebivalci dobili elektriko in združni dom s prosvetno dvorano,

v kateri predvajajo tudi filme. Tem pridobitvam pa se bo kmalu pridružila tudi moderna vinska klet, katero je že začelo graditi Vinogradniško gospodarstvo. Klet bo po svoji zunanji arhitektonski ureditvi prava znamenitost za kraj in njegovo okolico. -ko

Nova občina v Cankovi

je zaživela v znamenju pomembnih gospodarskih načrtov

Ledavčani so dobili komuno in tako je bilo ustrezno prebivalcem obeh občin: cankovske in rogaševske. Sedaj pa so na vrsti aktualna vprašanja. Gospodarski svet pri občini, v katerem so napredni kmetovalci, bo začel ustanavljati občinska podjetja.

Znano je, da izvira v rogaševskem kotu tudi zdravilna voda. Nekoč so jo že uporabljali, potem pa so jim to preprečili — iz bojazni pred konkurenco. Zdaj so sami svoji gospodarji, zato bodo vse še enkrat preskali. Stroške bo prevzela Kmetijska zadruga v Rogoševcih. Nabavili bodo potrebne cevi in postavili turistično kočjo. Prihodnje leto bomo lahko že srečali naše delovne ljudi

Pa če se bo zgodila nesreča?

Bro čez Ščavnico v Slaptincih je že dolgo časa v kritičnem stanju. Piloti, ki so zabiti v strugo potoka, so že strohnili in se majajo vsakokrat, kadar gre kdo po broi. Tudi bro sama je že doslužila.

Kljub temu, da spričo takega stanja grozi nesreča vsakemu popotniku, ki gre po broi, pa ni človeka, ki bi se zavzel za obnovo. Vaščani niti ne pomislijo na to, da gre vsak dan čez bro preko sto šolskih otrok, pa tudi mnogo odraslih. Vsakemu se lahko kaj pripeti na tej strohnili napravi.

Dobro in koristno bi bilo, da bi vaščani čimprej obnovili bro in tako koristili sebi in šolski mladini. Ko bo namreč nasreča tu, bo že prepozno. Lahko pa rečemo, da do nje ni več daleč, če ne bodo broi kar najprej obnovili. Nč

na počitku v tem prelepem kraju. Mnogo koristi pa si prebivalci obežajo tudi od nove opekarne, ki jo nameravajo postaviti v Pertoči. Zemlje imajo dovolj in tudi boljše ni nikjer. Kupili bodo stroj, lope pa postavili s svojimi sredstvi. Zaenkrat bodo izdelovali samo židake. S pridobljenimi dohodki bodo potem širili obrat. Ljudje bodo tako naglo prišli do potrebne opeke, mnogi pa tudi do zasluga. Nadejajo si, da jih pri tem ne bo nihče oviral. Od ljudske oblasti pa pričakujejo pomoč. Tudi aponec bodo preskali. Navrtali bodo sloye in jih dvignili iz zemeljskih nedrij.

Na prvi seji Sveta za gospodarstvo bodo razpravljali o ustanovitvi občinskega gradbenega podjetja »Remont«, ki naj bi začelo obratovati že spomladi. Prav tako o nahajališču premoga v Gerlincih. Strokovnjaki Geološkega zavoda iz Ljubljane so namreč že raziskali teren. Odborniki sedaj zanima, kaj so ugotovili. O svojem prirodnem bogastvu pač hočejo biti na čistem.

V Cankovi bodo v kratkem odprli tudi trgovino s tekstilom in drugimi potrebščinami. Tako jim bo pridobljeni dobiček ostal v domači blagajni.

Cankova in Korovci sta dočela elektrificirana. V Skakovcih sedaj vlečejo žico in bodo 29. novembra že svetili. Podobne želje imajo v Gerlincih. Tudi oni so v glavnem že vse pripravili za sprejem nevidne pomočnice.

Pred kratkim so v vsej občini na zborih volivcev izvolili krajevne odbore. Udeležba je bila povsod polnoštevilna. Ustanovili so tudi klub ljudskih odbornikov. Predseduje mu tov. Spilak.

Poslovanje nove občine poteka normalno in pravilno. Izvoljeni so vsi sveti in komisije. Potrebujemo le še enega uslužbenca za gospodarski

Tov. Kreft je vstal izza mize, suh, malo upognjen, kakor bi ga k tlom pritiskale številne občinske skrbi, a ko smo se mu predstavili, se mu je obraz v nasmehu razlezel. No, končno smo pa le tudi mi na vrsti, smo mu brali z obraza.

Prej, ko smo bili sami, smo se

razgovarjali o videmski občini, tako, laično, kakor se razgovarjamo o vsaki stvari, in zdelo se nam je, da je to nekam umetna tvorba, ki ji ni usojeno dolgo življenje. Zato smo takoj zajahali tega konjička ter vprašali tov. Krefta, kako so ljudje sprejeli in kako gledajo na to novo politično in upravno ureditev.

Brnil se je, da bi kar sam zastopal ljudsko mnenje, vendar pa so deč po informativnem sestanku občinskih svetov, ki so se ga člani polnoštevilno udeležili, in po pripravljenosti ljudi, vlada splošno zadovoljstvo, ker je ostala občina. Sveti so s. t. m. imeli skupen sestanek in se seznanili s svojim delom, nalogami in dolžnostmi, v tem tednu pa bo imel vsak svet še svojo sejo. Svetovi imajo 7. štejejo pa 55 članov.

Kako pa kaj z gospodarstvom? — mo se pozanimati.

»No, tako... Velikih obratov nimamo, je pa 62 manjših obrtniških, notem so kmetijske zadruge, ki jih bo potrebno reorganizirati in združiti v kmetijsko gospodarstvo, ki je sedaj še v sklopu radgonskega, a ga

bo potrebno osamosvojiti...«

Ogledali smo si tudi prostore in — odkrito rečeno, marsikje bi jim jih lahko zavidali, zlasti pa še poročno sobo. Pokazali so nam tudi električni poizkusni center, ki ga imajo v združnem domu. Električna krušna peč bo začela kaj kmalu obratovati, dalje urejajo kopalnico, nameravajo pa imeti tudi poskusno električno sušilnico za sadje. Vse to je zelo lepo in prav, samo... če bi nam lahko kaj takega pokazali povsod, bi bilo še lepše.

Na splošno so pa s prostori zelo na tesnem. Poizkusni center je kar natlačen: peč, kopalnica (banja in prha), sušilnica in vse to v dveh sobah. Tudi stanovanj ni. Rabili bi živnozdravnika, pa nimajo zanj stanovanja, rabili bi učitelje, pa ni stanovanj in ta veriga se vleče še dalje. Zato pa sedaj gradijo enonadstropno stanovanjsko hišo...

Polni vtisov in razmišljanj o življenjski, s kakršno se borijo naši kraji za svoj razvoj, smo zapustili pri skupni Videm in se odpeljali proti G. Radgoni.

Branko Zadavec, predsednik občine Gornja Radgona:

Skoraj 300 ljudi bo neposredno upravljalo radgonsko občino

Predsednika tov. Branka Zadavca sem kar za rokav ujel na hodniku, ker sem se bal, da mi bo kam »ušel«. No, pomiril me je, da se bo takoj vrnil in me poprosil, da ga naj počakam. Kar odleglo mi je... Ko sva se v njegovi sobi vsedla, me je najprej opozoril, da je bil pred dnevi v M. Soboti posvet vseh predsednikov novih občin. Ze spet nekaj, o čemer nisem vedel...

Potem sva s tov. Zadavcem negotovo obstala. O čem bi naj pisal? O gospodarstvu bi bilo tokrat brez pomena, ker smo že v radgonski številki o tem obširno pisali.

»No, o tem bi radi vedeli, kako se pri vas poraja nova občina?«

»Od starih občin smo že skoraj vse prevzeli. Neurejene so pa ostale njihove premoženjske pravice in obveznosti...«

Takoj se je sprožilo in kmalu sem videl, da so tudi v Radgoni krepko zagrabili za delo. Ljudi po vaseh so že seznanili, kaj lahko opravijo na občini in kaj v krajevnih pisarnah, ki bodo tri: v Apačah, Radencih in Negovi. Sedaj pa z vso vno ustanavljajo krajevne odbore. Imeli jih bodo 19. poleg tega pa še 11 svetov in nekaj komisij, tako da bo pri upravljanju občine neposredno sodelovalo okoli tri sto ljudi!

Volitve krajevnih odborov pripravljajo SZDL. V Radencih so imeli prvo sektorsko konferenco SZDL. Bila je zelo dobro obiskana, v ostalih krajih pa jih bodo še imeli v teh dneh. Poleg priprav za volitve pojasnjujejo članom vlogo in naloge nove občine, njene pristojnosti in to, kje lahko občani urejujejo svoje zadeve. Do 1. oktobra nameravajo povsod izvoliti krajevne odbore, do 20. septembra pa bi naj vsi sveti imeli svoje seje.

Ob koncu pa še par besed o kadrih. Prej je bilo na občinah 24 uslužbenec, sedaj jih je 26. Njihova izobrazba je, povprečno vzeto, srednja in zato primanjkuje strokovnjakov, zlasti še kmetijskih in gradbenih.

Taka je slika rojstnih dni občin na desnem bregu Mure. Ko se bomo čez kak mesec spet ogledali, bo verjetno že drugačna. Kako pa drugod? S. Balazic

Zakaj kreganje v soboški prodajalni zelenjave?

V soboški prodajalni zelenjave pride večkrat do množičnega kreganja, včasih celo tako daleč, da odidejo nekatere stranke po zelenjavo v bližnjo »Delikateso«. Vzroke za te prepire lahko iščemo v tem, ker je v prodajalni zaposlen samo en prodajalec (včasih zelo energičen!) in ker ni povsem posrečeno urejen delovni čas. Če bi namreč bila prodajalna odprta eno uro prej kot druge trgovine, bi za ljudi, zlasti pa še za gospodinjice, ki so zaposlene v trgovinah ali uradih in ne morejo nakupovati v delovnem času, mnogo storili.

V prodajalni bi bilo potrebno zaposliti še enega prodajalca, posebno v jeseni, ko ima največji promet. S tem bi bile stranke bolj zadovoljne kot pa s pozdravom: »Maloo počakajte!«

Da se mleko ne pokvari

V Holandiji so preizkusili posebno kemično sredstvo, ki ga dodajajo govejim krmilom, da se kravje mleko v poletnih dneh ne bi tako hitro kvarilo in kisalo. Če dodajamo krmilom navedena sredstva, lahko mleko stoji v poletnih dneh 3-4 dni ne da bi se pokvarilo.

V gospodarstvu velja načelo:

Manj nepravilnosti - več pozitivnih rezultatov

Podjetja bivšega Ljutomerskega okraja so lahko ponosna na rezultate, ki so jih dosegla s svojim gospodarjenjem v letu 1954. Ti rezultati so tehten dokaz za to, da se naši kolektivni zavedajo svojih odgovornih nalog, ki jih iz leta v leto vse boljše uveljavljajo. Bilo je sicer še vedno nekaj nepravilnosti in težav — nekatera podjetja so morala zaradi nevestnega poslovanja tudi v

likvidacijo — toda vse to ne more zamegliti doseženih uspehov. Le 4½% vseh pregledanih podjetij je izkazalo izgubo, vsa ostala podjetja pa dobiček v skupnem znesku 242 milijonov 524.000, ki je relativno večji od dobička, ki so ga lani dosegla podjetja soboškega okraja. Po posameznih gospodarskih panogah so dosegla podjetja naslednji finančni rezultat:

Panoga	Stev. podjetij z		Znesek	
	dobičkom	izgubo	dobička	izgube
Industrija	8	—	122.759.000.—	—
Kmetijstvo	10	1	94.487.000.—	1.512.000.—
Gradbeništvo	2	—	7.426.000.—	—
Trgovina	20	—	1.150.000.—	—
Gostinstvo	7	—	1.445.000.—	—
Obrt	29	5	11.514.000.—	692.000.—
Kmetijske zadrage	19	—	8.662.000.—	—
Ostalo	5	—	790.000.—	—
Skupaj . . .	98	4	248.051.000.—	2.204.000.—

V gornjih podatkih niso upoštevani rezultati onih podjetij, ki še niso prejela odločbe o potrditvi zaključnega računa, in 4 KZ.

Največ dobička so ustvarila industrijska podjetja, med njimi pa zlasti Slatinsko podjetje v Radencih (69 milijonov). Sledijo jim kmetijska podjetja (VG G. Radgona 29 milijonov, VG Jeruzalem 20 milijonov itd.), od katerih je le eno izkazalo izgubo (ZKG »Muropolje«, Mota), ki pa je objektivnega značaja, saj je to novoustanovljeno podjetje, ki zajema številne male parcele, na katerih je obdelovanje dražje kot na zaokroženih posestvih. Precej dobička so ustvarila tudi obrtna podjetja; izgube pri teh podjetjih pa so v glavnem subjektivnega značaja in so razen enega podjetja že vsa v likvidaciji. Uspešno so poslovale tudi kmetijske zadrage, ki so vse zaključile lansko poslovanje z dobičkom. To je zanje velik uspeh, s katerim so si prav gotovo zagotovile večje zaupanje kmečkega prebivalstva.

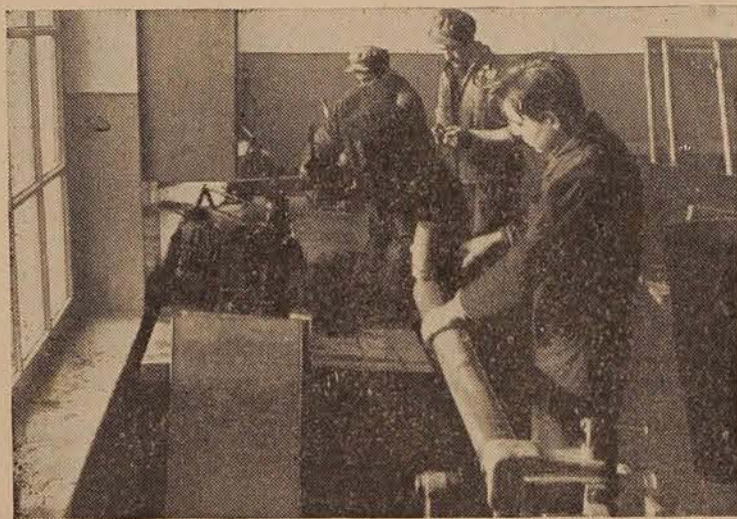
Dobri finančni uspehi v preteklem letu pa nas ne smejo uspraviti. Dobri uspehi ne more biti edino merilo za ocenitev poslovanja neke gospodarske organizacije, saj je lahko konjunkturnega značaja; tudi izguba sama na sebi še ne pomeni, da je potrebno tako podjetje takoj likvidirati, čeprav načelno danes nihče ni za to, da bi jih umetno vzdrževal. Morda bi bili finični rezultati naših podjetij še boljši, če na nje ne bi negativno vplivale razne nepravilnosti, o katerih moramo čimveč govoriti in pisati ter jih zasledovati tudi s kazenskim postopki, da se v bodoče ne bi več ponavljale.

Neurejeno knjigovodstvo — kalna voda za sleparje

Pri pregledu zaključnih računov podjetij in zadrug za leto 1954 smo ugotovili, da jih je od skupno 95 pregledanih kar 55 kršilo uredbo o knjigovodstvu. K sreči so bile ugotovljene pretežno le manjše nepravilnosti, ki izvirajo največ iz neznanja predpisov in niso povzročile večjih posledic. Tako se je pogosto ugotovilo, da podjetja niso vodila vseh predpisanih poslovnih knjig ali pa teh knjig ni overil pristojni organ. Overitev poslovnih knjig je sicer več ali manj formalnega značaja; ima pa tudi svoj namen: overjene knjigovodske listine ni mogoče zamenjati, zato jo knjigovodja cenijo kot važen dokument in jo temu primerno tudi lično vodi; zmanjšana pa je tudi možnost zamenjave originalne listine s ponarejenimi. Nekatera podjetja niso vskladila stanja upnikov in dolžnikov s svojimi poslovnimi strankami, pri čemer lahko upravičeno dvomimo v točnost prikazane aktive. OLO je v dveh takih primerih zavrnil zaključni račun (»Zadrugnik«, Ljutomer, Splošno gradb. podjetje, Ljutomer).

Vsekakor pa so neopustljive težave kršitve predpisov o knjigovodstvu, kakor n. pr.: neurejeno materialno knjigovodstvo, nezakoniti odpisi dvomljivih terjatev in primanjkljajev, površno blagajniško poslovanje

itd. Nihče se ne more čuditi, če pri takih podjetjih pogosto ugotavljamo primere gospodarskega kriminala, saj so navedene nepravilnosti kalne vode, v katerih nepošteni ljudje kaj lahko ribarijo. Neažurne in nekontrolirane evidence o materialnih in denarnih sredstvih dajejo nepošte-

netnemu človeku (in teli je še vedno nekaj med nami) možnost, da se z njimi okoristijo, v sicer zgrešenem upanju, da jih bo težko odkriti. Komisije za pregled zaključnih računov so nekaj takih primerov sprožile v kazenski postopek.

Predpisi o blagajniškem poslovanju v zadnjih letih niso bili spreminjeni, vendar je kljub temu opaziti še vedno nekaj nepravilnosti. Mnogi blagajniki na koncu dneva ne prekontrolirajo svoje blagajne; dnevnih iztržkov ne odvajajo v banko, temveč jih uporabljajo za direktna plačila računov iz svoje blagajne namesto po banki; prekoračujejo blagajniški maksimum itd. Tako blagajniško poslovanje čisto zahteva povečanje količine gotovine v obtoku, kar je pa seveda povsem inflacijskega značaja. Nekateri blagajniki so celo tako dobrodušni, da izplačujejo večje zneske gotovine brez potrebnih računov; nekateri pa se ne zdi potrebno da bi prejemnik potrdil prejem gotovine na izplačilnem dokumentu. Predpise o blagajniškem poslovanju je kršilo 36 podjetij.

Nekatera naša knjigovodstva še vedno vodijo zelo primitivno in malomarno. Zneske na knjigovodskih listinah brišejo in popravljajo, tako da ni mogoče razbrati ne prejšnjega ne novega zneska; uporabljajo nepravilne konte, dokumentacija h knjižnim postavkam je pomanjkljiva, arhiv neurejen itd. Tak pojavi so povsem nedopustni in škodljivi; so pa verno spričevalo za ljudi, ki taka knjigovodstva vodijo. Vsekakor pa je poveljaviti tista podjetja, ki znajo pravilno ceniti vrednost knjigovodstva in ga temu primerno tudi vodijo: VG Jeruzalem, Križevske opekarne, Trgovsko podjetje »Merkur« Ljutomer, Slatinsko podjetje v Radencih in druga.

JE TO HVALEŽNOST ZA TRUD?

Kaj je Rdeči križ, ve vsak človek pradtako tudi, kakšno je njegovo poslanstvo. Vendar pri nas še srečamo ljudi, ki ne najdejo lepe besede za to človekoljubno organizacijo.

Naj navedemo samo primer iz Lomanaš v radgonski okolici. Rdeči križ v tej vasi kar zadovoljivo opravlja svoje naloge. Predsednik Franc Spindler je domači zdravnik in hkrati tudi bolničar, druge posle pa opravlja tajnica. Deli obkolo in hrano, hodi na seje, pobira članarino. Za njen trud pa jo posamezniki obrekujejo.

Kolektivni posestva iz Lamoš je imel na Plitvičkem vrhu vinotoč. Kot vsako nedeljo, je tajnica tudi tokrat odšla tja pobirat članarino in prodajati bloke RK za leto 1955. In kaj je doživela na vinotoču? Ko je za-

čela prodajati bloke, ji je starejša žena Klara Zelko začela naštevati, kaj je Rdeči križ. Dejala je, da je to ciganija in beraštvo, da si tajnica RK s pobranim denarjem polni žepe, da ima dobiček tudi tajnik občinskega vodstva RK itd. Za tako »fehtarijo« ne bo ničesar prispevala!

Mar je to plačilo za trud ljudi, ki vodijo v Lomanaših RK? Mar ni to blatenje organizacije, ki je bila v stiski vedno na strani človeka in ljudstva? In naposled: Mar ni to slabo spričevalo za avtorja obrekovalnih besed? Naj bo kakorkoli že, eno pa je na dlani; vsakdo, ki količkaj cenil poslanstvo Rdečega križa, ba grajal tako obrekovalne na njegov račun. Dokončni epilog k temu pa bo prav gotovo prispevalo radgonsko sodišče. —imno

Z osnovnimi sredstvi morajo podjetja skrbno gospodariti

Tega se naši kolektivni, zlasti pa njihova vodstva, še vse premalo zavedajo, saj je bilo pri pregledih zaključnih računov ugotovljeno, da je kar 30 podjetij kršilo predpise o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi. V večini primerov so vmes malomarni odnosi do tega premoženja, ponekod pa celo namerne kršitve predpisov. Tako so pri nekaterih kmetijskih posestvih ugotovili, da svojih kmetijskih strojev ne hranijo na primernih mestih, kjer bi bili zavarovani pred vremenskimi nezdolami. Neko podjetje je vodilo nekaj osnovnih sredstev med drobnim inventarjem in tako nepravilno prikazovalo v svojem knjigovodstvu manjše obveznosti do družbe v obliki obresti od osnovnih sredstev. Prav tako so grešila tudi podjetja, ki nabavljenih novih osnovnih sredstev niso pravočasno zabeležila v svojem knjigovodstvu. Znaten prekršek je storilo tudi 14 podjetij, ki so uporabljala za nabavo novih osnovnih sredstev svoja obratna sredstva (bančni kredit) v skupnem znesku 7 milijon-

razveseljivo dejstvo, da so mnoga podjetja pravilno razumela varčevanje v gospodarstvu. Manjši stroški so v resnici večji dobiček, ki si ga med seboj razdelita družba in kolektiv; za podjetja, ki ne stremijo za dobičkom, je to možnost več za znižanje cen izdelkom — oboje pa ugodno vpliva na izboljšanje življenjske ravni.

Nekaj podjetij pa je takih, ki so v tem pogledu izjema, čeprav ne moremo govoriti o mnogih primerih razišpništva, temveč le o več ali manj lahkomiselnih izdatkih, ki niso bili nujno potrebni; pretirano visoki reklamni stroški, nepotrebna službena potovanja, veliki stroški pravnih prevoznih sredstev, reprezentančni stroški itd. Neka ustanova s samostojnim financiranjem je celo organizirala za svoj kolektiv izlet na Pohorje in dokaj velike stroške tega izleta knjižila v breme svojih stroškov.

Nihče izmed nas ne more doma v svojem gospodinjstvu razmetavati denarja ali dobrin; pravtako tega ne sme biti v našem gospodarstvu. Varčevanje je vsekakor ena izmed osnovnih, pa tudi izmed najlažjih nalog članov delavskega samoupravljanja, saj za to ni potrebna neka posebna strokovna sposobnost. Vsak preprost človek zna ločiti, ali je nek izdatek upravičen ali ne, v dvomljivih primerih pa lahko zahteva od pristojnih ljudi obrazložitev.

Poročila o zaključnih računih ne smejo biti samo formalnost

Po predpisih o zaključnih računih je vodja gospodarske organizacije dolžan sestaviti posebno poročilo o poslovanju podjetja v dotičnem letu. Ta poročila so člani komisij za pregled zaključnih računov z zanimanjem brali, saj so bila v glavnem zelo dobro sestavljena in so bile iz njih razvidne vse težave, s katerimi se je moral kolektiv boriti čez leto, pa tudi vsi uspehi, ki jih je zabeležilo podjetje. Mnoga poročila so vsebovala tudi analizo o izvršitvi gospodarskega načrta glede na stroške, uresničenje, doseženi dobiček, plače itd.

Direktorji nekaterih podjetij pa so cenili to poročilo samo kot neko formalnost, ki jo je bilo treba izvršiti, da je bilo pač zadoščeno predpisom. Komisije so v nekaj primerih ugotovile, da tega poročila sploh ni sestavil direktor podjetja, temveč računovodja. Razumljivo je, da so bila zato tudi površno sestavljena in so vsebovala navadno le številčne podatke iz same bilance, poleg teh pa morda le še nekaj »vzdihov« o premalih obratnih sredstvih in ne-

Motorni vlak in Pomurje

Ze drugega julija smo brali v dnevnem časopisu »Razveseljivo vest za Pomurje« o motornem vlaku s pogonom na butan. September je že tu, okraji so združeni, gimnazija je pričela s poukom, motorni vlak pa še ne vozi.

Sedaj pa pogledajmo, koliko bi stala rešitev, ki jo navaja pisec članka v SP. V njem predlaga, da bi v en voz montirali plinski motor. Po tem predlogu ne bi ostalo od voza skoraj nič. Osi bi morale biti zamenjane, prav tako tudi karoserija in ose ogrode. Druga stvar pa je ta, da bi morali ograditi dva taka motorja, ker na oseh progi Ormož—Hodoš ni okretne niti trianglera, razen v Murski Soboti. Niti v Ljutomeru se voz ne bi mogel obrniti.

Sem za cenejšo in hitrejšo rešitev, ki bi lahko bila uresničena že pred Novim letom. Enostavno bi lahko preuredili tovrni avtomobil (5—8 tonski), ki bi lahko prelekal 2—3 vozove, kar bi zadostovalo za sedanje potrebe. Na spodnji strani avtomobila bi bilo montirano »stojalo«, na katerem bi se na progi avtomobil lahko obrnil in vozil v nasprotno smer. Podobna vozila ima že dalj časa Tovarna žel. vozov »Boris Kidrič« v Mariboru in so se dobro obnesla.

—tom

lo vzrokov, ki so doslej negativno vplivali na njegov finančni rezultat! S tem poročilom je dolžan vodja podjetja seznaniti ves kolektiv o rezultatih njegovega celoletnega truda. Res je, da naše delavce še vedno najbolj zanimajo podatki o plačah, zlasti podatki o še neizplačanem plačilnem skladu; toda pri tem jim je treba povedati tudi o tistem, kar je tako ali tako vplivalo na ta sklad. Povedati jim je treba, da bi bil ta sklad še večji, če bi bili stroški manjši, če bi bil odnos do dela boljši, če bi bila boljša tudi organizacija dela itd. Povedati jim je treba tudi to, da ga mora nekaj izročiti družbi — kolektiv pa bo posredno koristil tudi ta sredstva.

Tudi to leto se nagiba proti koncu in kaj kmalu bodo naši kolektivni zopet obračunavali in analizirali svoje uspehe. Ti uspehi letos ne smejo biti slabši, temveč le še boljši; boljši ali slabši uspeh pa je samo rezultat celoletnega dela. Prav bi bilo, če bi naši kolektivi na vse to mislili skozi vse leto; ni pa še ničesar zamujena — marsikaj se še da napraviti, kar bi moglo ugodno vplivati na dober finančni rezultat ob koncu leta. S. Zajko

Je to dovoljeno?

V Slaptincih in Seliščih se precej poslužujejo nedovoljene obrti. Mnogo je takih ljudi, ki radi točijo zlahitno kapljico ob vsaki uri in v vsaki količini. V Slaptincih imajo zloglasnega »črnega« gostilničarja. Svojo rdečo »laboratorijsko« vodo toči kar na veliko in seveda — pocieni. Vedno ima dovolj strank, ki cepijo pri njem noč in dan. Ko pa se vrnejo na svoje domove, so povsod na dnevnem redu družinski prepri in prepeti. To so pa pogosti dogodki v teh vaseh.

Sicer pa je to tudi razumljivo, saj podjeten sin »črnega« gostilničarja s harmoniko vabi ljudi in svoje stranke k sebi — v pijančevanje. Lahko pa ste tam tudi priče nemoralnih dogodkov in raznih bedastoč.

Vse to pa zelo koristi starim in vernim asom. Svojo poštenost zlorabljajo in si ob vinjenih ljudeh polnijo svoje mošnje.

Mislim, da točenje pijač na drobno ni dovoljeno. Če ne bo kmalu takim pojavom konec, potem bodo morali za to poskrbeti pristojni državni organi. Nč

in zadrage bivšega Ljutomerskega okraja, znaša nad eno milijardo dinarjev. To je vsekakor velik znesek, čeprav ta podjetja v glavnem niso tehnično dobro opremljena in je odstotek njihove fizične izrabljenosti zelo visok. Trenutno ni sredstev v zveznih skladih za mehanizacijo manjših podjetij in so slednja zato več ali manj odvisna od sredstev lokalnih skladov, ki pa ne zadoščajo za vse številne in nujne potrebe. Prav zaradi tega morajo naša podjetja z obstoječimi osnovnimi sredstvi skrbno gospodariti in storiti vse, da bo njihova življenjska doba čim daljša. Zlasti morajo pravilno koristiti sredstva svojih amortizacijskih skladov, katere smejo trošiti le za vzdrževanje (generalna popravila) in nadomeščanje izrabljenih strojev in opreme, ne pa tudi za redna popravila, kakor so jih dosedaj koristila nekatera podjetja.

Nepotrebne stroške v podjetju plačujemo vsi

Komisije za pregled zaključnih računov so skrbno pregledale vse materialne stroške vsakega posameznega podjetja. Pri tem so ugotovile

kaj obljub o boljšem gospodarjenju v prihodnjem letu. Takim obljubam je seveda težko verjeti. Kako neki naj bi to podjetje v naslednjem letu bolje gospodarilo, če pa ni temeljito analiziralo svoje dejavnosti v preteklem razdobju; kako naj bi v bodoče imelo dobiček, če pa ni raziska-

Kaj bo z našo cesto?

Vaščani v Motvarjevcih se sprašujemo, kaj bo z našo cesto, posebno še sedaj v deževni jeseni, ko teče voda po njej počez in vzdolž. Cestni jarki so polni blata, zato voda ne more otekati. Cesta je polna mlaču in jamic. Kar povprašajte šoferje soboškega »Mlekoprometa«, oni bodo povedali, kako skačejo njihovi kamioni po cesti skozi Motvarjevce!

Spomladi smo sicer skopali 204 m jarka, ki pa ne odgovarja svojemu namenu. Se danes je suh. Stari jarek pa je preveč pri cesti, zato voda preplavlja in izpodjeda cestišče. Pred meseci se je 25 m ceste sesulo v nje in promet je bil ogrožen. Cesta je samo 3 m široka in vodi tik ob

starem jarku, ki so ga zasuli, a je voda odnesla nasip in si zopet utrla pot v njega.

Kdaj bomo vendar prijeli za delo?

Koliko gozdov imamo?

Gozdovi so veliko bogastvo naše dežele. Merijo okrog 10 milijonov hektarjev, ohranjeni gozdovi pa zavzemajo le polovico te površine. Vsega lesa v naših gozdovih pa je po mnenju strokovnjakov okrog 660 milijonov kub. metrov. V naših gozdih je največ bukev, najbogatejši gozdni predeli pa so v LR Bosni in Hercegovini.

Pred tednom matere in otroka

Obširne priprave v Murski Soboti

V M. Soboti se pripravljajo pod vodstvom SZDL, za Teden otroka, ki bo od 2. do 9. oktobra. Na sestanku pred dnevi so zastopniki raznih organizacij, društev, ustanov in šol sestavili zelo obširen program prireditvev.

V naslednjem navajamo razpored prireditvev. Točen čas in kraj bomo pa objavili v prihodnji številki Pomurskega vestnika.

AKADEMIJA

V ponedeljek, 5. oktobra je mednarodni dan otroka. V novi kinodvorani bo zvečer akademija, kjer bodo nastopili otroci iz otroškega vrta, učenci osnovne šole, gimnazije, ekonomske srednje šole, vajeniške šole in člani mladinske organizacije.

PREDAVANJA

Znani pedagog profesor Gustav Silih iz Maribora bo v nedeljo, 9. oktobra dopoldne predaval v novi kinodvorani o raznih problemih vzgoje.

Popoldne bo predaval v Tišini. Predavanja bodo tudi v Bakovcih, Gederovcih, Kupšincih, Moščancih in v Puconcih. Predavatelji bodo prišli iz M. Soboti.

Med tednom bodo po sindikalnih podružnicah predavali tudi domači predavatelji o zaščiti družine, vzgoji otrok, prehrani, zaposlitvi v prostem času itd.

RAZSTAVA IGRAC, RISB IN KNJIG

V otroškem vrta bo razstava otroških igrac, ki jih lahko matere same doma izdelajo. Take igrace so seveda mnogo cenejše in otroku tudi veliko bolj primerne kot marsikatera kupljena.

V tem prostoru bo tudi razstava risb predšolskih otrok in učencev osnovne šole ter gimnazije.

SOLSKE NALOGE

Po šolah bodo učenci pisali spise o družini, otroku, materi, doživljanju doma in slično. Najboljši spisi bodo pozneje objavljeni v Pomurskem vestniku.

OTOSKO IGRISCE

V tednu otroka se bodo začeli temeljito pripravljati na ureditev otroškega igrišča v parku. Sodelovali bodo razni kolektivi iz okolice M. Soboti.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Lutkovno gledališče bo priredilo več predstav za otroke in odrasle v dvorani Obrtne zbornice.

SAHOVSKA TEKMOVANJA

Učenci raznih šol in druga mladina se bo borila za šahovsko prvenstvo na šolah in za prvenstvo v občini.

Ustanovljene bodo še nove šahovske sekcije tam, kjer jih še ni, a so možnosti za šahovsko delovanje.

LITERARNI VEČER

Domači mladi literati bodo priredili literarni večer, na katerem bodo brali svoja dela.

V COPATAH PRI POUKU

Na raznih predavanjih bodo priporočali staršem, da preskrbijo svojim otrokom copate, ki jih lahko matere same sešijejo ali spletejo in jih otroci obujejo, preden stopijo v šolsko sobo. Otrokom se med po-

ukom noge odpočijejo. V mokrih dneh pa ne prinesejo otroci blata v razred in nimajo mokrih nog, kar pogosto povzroča obolenja. Akcija za copate bosta še posebej podprli Zveza ženskih društev in Sekcija žena - združnica.

BORBA PROTI BREZDELJU IN POHAJKOVANJU

Na sestankih in z osebnim stikom bodo skušali pridobiti mladino za pristop in delo pri kulturnih organizacijah, pri Partizanu, pevskem zboru, športnih sekcijah, ljudski tehniki, šahu itd.

IZLOŽBE

Trgovska podjetja bodo svoje izložbe nanovo uredila, primerno za Teden matere in otroka.

POSVETOVANJE NA SIRSEM SESTANKU DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE

DPM bo v tem tednu sklicalo širši sestanek vseh svojih članov, ki bi se pa naj udeležili poleg staršev in vzgojiteljev tudi

Tekmovanje soboških sindikalnih podružnic

Bodoči tedni - tedni številnih športnih srečanj

Okrajno sindikalno vodstvo v M. Soboti je že lani sklenilo, da bo vsako leto priredilo športna tekmovanja med posameznimi sindikalnimi podružnicami, vse zato, da bi bilo športno delovanje kar najbolj množično in da bi tudi naš delavci in uslužbenci našli svoje mesto v telesno-vzgojnih in športnih organizacijah. Vsakdo, ki ima le malo dobre volje, naj bi si krepil svoje telesne sposobnosti, kajti le zdrav delavski rod nam bo lahko porok za večjo storilnost v gospodarstvu in za izboljšanje življenjskih pogojev pri nas.

Kakor lani tako tudi letos ne bo tekmovalje preraslo meja soboškega mesta. Od drugod nismo dobili nobenih prijav. Zaradi tega je bilo priporočljivo, če bi krajevni sindikalni sveti, ki jih je v sedanjem okraju šest, priredili podobna športna tekmovanja na svojem območju. Sobočani so si za to tekmovalje izbrali svoj občinski praznik - 17. oktober. Tega dne bodo objavili tekmovalne rezultate in izročili tekmovalcem pokale, nagrade in pohvale.

Letošnje tekmovalje je bilo razpisano že junija. Prijavilo se je 15 sindikalnih podružnic, ki bodo poslane na tekmovalje 12 športnih skupin. Prijavile so se sindikalne podružnice Gradbenega podjetja »Sograde«, kovinske industrije »Panonijas«, Tovarne mlečnega prahu, Mizarstva »Ledava«, Mlinskega podjetja, Okrajne zadrzne zveze, Trg. podjetja »Agromerkur«, Kmetijske zadruge, Društva profesorjev, trgovskih uslužbencev in delavcev, zdravstvenih delavcev in uslužbencev, Kmetijskega gospodarstva v Rakičanu, državnih uslužbencev in Tovarne perila »Muras«.

Pogrešamo pa prijave SP Tovarne mesnih izdelkov in obrtnih delavcev in uslužbencev. Podružnici imata vse pogoje za sodelovanje.

Tekmovalje bo v naslednjih športnih panogah:

Nogomet, sodelovalo bo 6 skupin; odbojka, moški in ženske, sodelovalo bo 9 sku-

pin; kegljanje, sodelovalo bo 10 skupin; šah, sodelovalo bo 10 skupin; streljanje, moški in ženske, sodelovalo bo 22 skupin; namizni tenis, moški in ženske, sodelovalo bo 10 skupin in lahkoatletika tekmovanja, sodelovali bodo člani 6 sind. podružnic.

OKOLISKE VASI

Po vseh v območju mestne občine M. Soboti bodo krajevne organizacije SZDL skupaj s šolami in drugimi organizacijami v vasi pripravile samostojne prireditve.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

SKLAD ZA OTROKE

Podjetja bodo lahko v tem tednu prispevala v sklad za otroke iz sklada za samostojno razpolaganje; ti zneski ne bodo obdavčeni in ne bodo vplivali na plačni fond.

OKOLISKE VASI

Po vseh v območju mestne občine M. Soboti bodo krajevne organizacije SZDL skupaj s šolami in drugimi organizacijami v vasi pripravile samostojne prireditve.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

OKOLISKE VASI

Po vseh v območju mestne občine M. Soboti bodo krajevne organizacije SZDL skupaj s šolami in drugimi organizacijami v vasi pripravile samostojne prireditve.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Kjer so šole, bodo pripravljali ustanovitve društev prijateljev mladine.

Okrajna gasilska zveza obvešča:

NOVI UO OGZ M. SOBOTA. V torek dne 13. t. m. je bil ustanovni občni zbor OGZ za območje novega okraja M. Soboti. V upravni odbor so bili izvoljeni tov.: Vilko Franh, predsednik, Jože Zavrtnik, podpredsednik, Karel Škerget, sekretar, Miro Stubej, blagajnik, Janez Blagovič, poveljnik, Stefan Socič, podpoveljnik, Zoltan Ripter in Engelbert Hegeduš pa adjutant.

GASILSKA PODCASTNISKA SOLA M. SOBOTA bo pričela s tečajem za podčastnike s 15. novembrom t. l. Vabimo društva ter članstvo, da čimprej dostavijo upravi šole prijave.

OBVESTILA ZA OB. GAS. ZVEZE. Vabimo UO in NO Občinskih gasilskih zvez, da slede v Pomurskem vestniku našim objavam ter kontrolirajo pri društvih upoštevanje in izvajanje teh navodil.

Za vse občinske gasilske zveze smo naročili po 1 izvod PV. Priporočamo, da se Ob. GZ poslužujejo našega kotička v PV za objave in sporočila splošnega značaja.

OBRAČUNI VESELIC. Kljub temu, da so bila opozorjena, da je obračun veselice ali kulta, prireditelj dostavi v roku 8 dni OGZ, to niso storila PGD: Znanjavec, Dolga vas, Kupšinci, Petrovci, Sulinci, Domanjševci, Dobrovniki, Lendava, Izakovci, Boreča in Pertoča. To nedisciplino bomo v bodoče upoštevali pri izdaji dovoljenj za prireditve tem društvom.

SEKTORSKE VAJE. V nedeljo, 25. t. m. dopoldne bodo sektorske vaje v Dol. Slavcih za sektor Grad, popoldne za začetkom ob 15. uri pa v Sred. Bistrici za sektor Črenšovci.

V nedeljo, 2. oktobra bodo vaje v Gor. Lakošu za sektor Gaberje in zamudnike sektorja Lendava.

TROMESEČNA POROČILA. Vabimo vse sektorske štabe, da čimprej zberejo tromešična poročila za III. tromešičje in jih do stavijo zvezi najpozneje do 2. oktobra t. l. Sicer bomo opominske stroške zaračunali odgovornemu!

Iz pisarne OGZ

TOVORNI AVTO, 2 tonski, prodam ali dam v najem. Müller Anton, Vučja vas št 16, p. Križevci pri Ljutomeru.

Vse rezervne oficirje kluba UROJ - Murska Soboti obveščamo, da bo 26. septembra t. l. ob 16. uri v domu JLA - Murska Soboti strokovno predavanje po temi »Uporaba tankov v borbi«.

Udeležba za člane kluba UROJ - Murska Soboti je obvezna. Klub UROJ - M. Soboti

Kmetijska zadruga Fikšinci

RAZPRODAJA

v nedeljo, 25. septembra 1955 več manjših kmetijskih strojev kot so: trijer, lučilec za koruzo, koleselj in drugo. Možnosti nakupa za vse gospodarske organizacije kador tudi privatnike. Razprodaja ob 14. uri.

Upravni odbor Elektrotehn. podjetja »Elektron«, Ljutomer

razpisuje službeno mesto

KNJIGOVODJE

Pogoji: kvalificiran knjigovodja z najmanj triletno prakso v svojstvu samostojnega knjigovodje. Kandidat ne sme biti kaznovan zaradi gospodarskega kriminala. Pisarne ponudbe poslati na gornji naslov do 28. septembra 1955.

OSKRBOVALCA ŽIVINE

zakonski par - po možnosti brez otrok, oba večja molže in umne vzreje živine, po možnosti s strokovno kvalifikacijo - sprejme takoj Kobilarna Turnišče pri Ptuj. Družinsko stanovanje pripravljeno. Plača in ostalo po dogovoru.

Tedenski koledar

Nedelja, 25. septembra - Uroš
Ponedeljek, 26. septembra - Justina
Torek, 27. septembra - Kozma
Sreda, 28. septembra - Venčeslav
Četrtek, 29. septembra - Mihael
Petek, 30. septembra - Jelka
Sobota, 1. oktobra - Julija

Gibanje sonca. V soboto 1. oktobra vzhaja ob 5. uri in 59 minut, zajde pa ob 17. uri in 44 minut. Dolžina dneva 11 ur in 45 minut.

Lunine spremembe. 1. oktobra ob 20. uri in 17. minut zadnji krajec.

KINO

BELTINCI - 25. septembra ameriški film »Kapetan Kidd«.

M. SOBOTA - od 25. do 25. septembra maroški film »Othello« - od 27. do 28. septembra ameriški film »Usoda ljubezni«, od 30. septembra do 2. oktobra francoski film »Pred potopom«.

LENDAVA - od 25. do 25. septembra avstrijski zabavni film »Stari grešnik« - 27. in 28. septembra angleški film - komedija - »Večna nevesta« - od 30. septembra do 2. oktobra ameriški film - drama - »Jutri bo boljše«.

GRAD - 25. septembra italijanski film »Zidovi Malapage«.

CEPINCI - 25. septembra avstrijski film - komedija - »Irena v zadregu«.

VELIKA POLANA - 25. septembra ameriški film »Pavel«.

LJUTOMER - 24. in 25. septembra ameriški pustolovski - barvni - film »Dvojboj na Srebrnem potoku«.

RADGONA - 24. in 25. septembra ameriški film »Sestrična Rahel« - 28. in 29. septembra belgijski film »Banket tihotapev«.

RADENCI - 25. in 26. septembra nemški film »Berlinska zgodba« - 29. septembra ameriški barvni film »Charleyeva tetka« - 1. in 2. oktobra argentinski film »Kalne vode teko«.

SEJMI

Beltinci v sredo, 28. septembra svinjski sejem. Bogojina v torek, 27. septembra živalski sejem, Črenšovci v ponedeljek, 26. septembra živalski sejem, Dobrovniki v ponedeljek, 26. septembra svinjski sejem, Gornji Petrovci v ponedeljek, 26. septembra živalski sejem, Gornji Slavci v torek, 27. septembra živalski sejem, Grad v četrtek, 29. septembra živalski in kramarski sejem, Lendava v sredo, 28. septembra živalski in kramarski sejem, Puonci v sredo, 28. septembra živalski sejem, Turnišče v četrtek, 29. septembra svinjski sejem, Veržej v četrtek, 29. septembra živalski in kramarski sejem.

MALI OGLASI

NOVO ENONADSTROPNO HISO z lepim vrhom po ugodni ceni prodam. - Ljutomer, Kidričevo naselje.

VAJENKO ZA KUCHARICO sprejme v uk Hotel »Zvezda« v Murski Soboti. Pogoj: uspešno dokončana nižja gimnazija.

GOSPODARSKO POSLOPJE IN 5 HA ZBMLJE prodam. - Kos Alojzija, Froleh št. 8, p. Zg. Slavnica.

MLIN prodam po ugodni ceni s sedežem v Stanjevcih. - Krpič Lina, Pečarovi, p. Mačkovi.

IZGUBILA SEM DIJASKO KNJIZICO, ki se glasi na ime Krenos Sarika, II. r. ESS M. Soboti, št. knj. 19 in jo proglašam za neveljavno. - Krenos Sarika.

ESPERANTO SE LAHKO NAUCITE z dopisnim tečajem. Prvo lekcijo pošlje po predložitvi 50 din Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva c. 7.

POSESTVO z gospodarskim poslopjem in hišo, vse v dobrem stanju, 8 ha zemlje, njive, gozd, vinograd in krassen sadovnjak - na prodaj v Gomilah 20, občina Desterink pri Ptuj.

POSNEMALNIK skoraj nov, znamke Alfa-Laval z zmogljivostjo 75 litrov na uro in sejalni stroj prodam. - Temlin, Paževci št. 31, p. Bodonci.

BILANCA

Podjetja Studenčarstvo - cementni izdelki KRIZEVCI pri LJUTOMERU

na dan 31. decembra 1954

AKTIVA		PASIVA			
Štev.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Štev.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva					
B. Obratna sredstva					
C. Sredstva v obračunu in ostala aktiva					
D. Finančni uspeh					
Vodja računovodstva: Strakl Terezija					
Direktor podjetja: Alojz Bratina					
Preds. upr. odbora: Znidar Sebastijan					

Pomurski vestnik - Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tiske v Murski Soboti« - Direktor in odgovorni urednik Jože Vild - Uredništvo: M. Soboti, Trubarjev drevored 3/II. - Telefon 1-34 Uprava in oglasni oddelček: Murska Soboti, Kočjeva ulica 7 - Tel. 53 - Naročnina: četrtletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev - Tekoči račun pri Narodni banki 641-T-608 v M. Soboti - Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

